

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 A kiadók hivatalban átvéve.
 Éves előfizetésre 16 h.
 Féléves előfizetésre 8 h.
 Hónapban háshoz hordva.
 Éves előfizetésre 20 kor.
 Féléves előfizetésre 10 kor.
 Védőke postán szállítva.
 Éves előfizetésre 24 kor.
 Féléves előfizetésre 12 kor.
 Egyes szám ára 8 fillér.

*Politikai
napilap*

Megjelenik minden nap, a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok vissza-
 adására vagy megőrzésére nem
 vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadó-
 hivatalhoz intézendők.

LXII. évfolyam 10. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1916 május 7.

HLATKY ENDRE

Irta: **dr. Hoványi Géza** országgyűlési képviselő.

Hlatky Endre, Nagyváradi törvényhatósági joggal felruházott város első önálló főispánjának ravatalánál felujulnak lelkemben a legzsengebb ifjúkorban kezdődő barátság és egész élete folyamán át a közügyek, a társadalmi és közgazdasági téren együttesen folytatott küzdés és munkálkodás emlékeinek összes érzései.

Előttem áll az ő alakja, amelyet az idő soha el nem mos emlékezetemből, érzem szellemének nagyságát, lelki jóságának verőfényét.

Ifjú korában az volt ő már, mint aminek a mai generáció ismerte; puritán jellem, vezető energia, meleg kedély, bölcs mérséklet, ember-társaival szemben érzett jóindulat.

Talpig férfi volt, egész ember, amelyet a közélet ritkán talál magának.

Önmagával szemben egyszerű, másokért mindenre kész.

Egyénisége a múlt század első felének politikai és társadalmi légköréből lépett ki. Megtettesülése volt ama táblabíró-típusoknak, akik nem a múltakba, hanem a jövőbe néztek és elszántan, önzetlenül, a kor szavát megértően megalapozták a mai Magyarországot.

Liberális volt a szó legnemesebb értelmében. Szerette vallását és tisztelte a másokét. Követte az előrehaladást, de lelkében hiven őrizte a tradíciókat. Megfontoltan és mérsékeltentette meg lépteit, de mindig előrement és bölcsen vigyá-

zott, hogy az előretett lépés után visszaesés be ne következzen.

Mint politikus a hatvanhetes alapon állott és ezen maradt változatlanul egész életén át. Tisztelte az ellenkező véleményt, de a maga felfogásából nem engedett soha.

Dolgozott szakadatlanul. Munkabírása és munkakedve nem lankadt soha. Folt nem érte, árnyék nem vetődött reá, tiszta és tündöklő karaktere mint a gyémánt fénye szórta sugarait maga körül.

Nagyvárad egéről egy ragyogó világító csillag futott le az ő halálával.

Hatalmas tölgyfa dőlt ki az ő elhunytával. E tölgynek árnyékában nyugodtan huzódott meg e város polgársága, mert tudta, hogy a feje felett elhuzódó vihar vészeli ellen védve volt az ő bölcs vezérlete alatt.

Nagy és betölthetetlen ür tátong az ő helyén.

De én azt vallom, hogy csak a porhüvely, a test távozik el közülünk, a lélek, a szellem, a mely őt lelkesítette, vezérelte, itt marad előttünk s követendő példaként fog tettekre buzdítani s lelkesíteni.

Példakép lesz arra, hogy milyennek kell lennie az igazi polgárnak, a jó hazafinak. Az ő élete megmutatja, hogy ragaszkodás a valláshoz, törhetetlen hűség a királyhoz, az elvek tántoríthatlan szeretete, a köz javára való fáradhatlan munkálkodás: alkotják azt a magyar

hazafit, aki polgártársaiért eredményesen dolgozni tud és magának hervadhatlan érdemeket szerez. — Hlatky Endre neve fogalom volt már életben, az önzetlen tiszta és odaadó közéleti tevékenység jelképe, halála után pedig kortársainak és utódainak az akadályoktól meg nem rettenő, a jó és nemes célok felé törekvő munka szimbóluma lesz. E város nagyjainak pantheonjában van az ő helye: teste elporladhat, de emléket hálás kegyeletünk mindig hűen fogja megőrizni.

Hlatky Endre a ravatalon.

A Szaniszló utcai öreg Hlatky ház sárgás falszínét a kapunál ezüstös szegélyű fekete drapéria szakítja meg. Ezen özönlik a közönség a házba. A lépcsőn felhaladva jobbra az irodahelyiségben áll Hlatky Endre ravatala. Ott, ahol élt, dolgozott, ott, abban a kis alacsony szobában áll a ravatal, rajta a halott virágokkal borított holtteste. Az első koszorút Geleta Géza táblabíró küldte, azután tömegesen érkeztek a virágok és koszorúk.

A család rettenetes fájdalommal a szomszéd szobában jajong, az özvegy súlyos beteg, leányai folyton sírnak, legjobban bírja lelki erővel most ifj. Hlatky Endre, aki a részvétlátogatásokat fogadja, a koporsó mellett a családot képviseli s fájdalomszülte férfissága meghatóan jelentkezik kedves komolyságában.

A koporsó lábánál áll a főispán szolgálja: Nagy Lajos, aki nem hagyja el helyét egy percre sem. Azt hajtogatja, hogy ha gazdája meghalt, ő is elvonul az élettől. Ragaszkodása könnyeket fakasztó.

Az irodában hevernek a megboldogult

Csak azoknak a cigarettázóknak,
 kik egészségükre való tekintetből szívesen kölenek naponta 2-3 fillérrel többet

MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvos tanácsára a hüvelyek nincsen sem bronz, sem ezünyomással,
 de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása

Főraktár: Heller és Seidmann uraknál Nagyváradon.

könyvei. Utoljára *Szekfű Gyula* „Mit vetetem én” című könyvét olvasta. Agóniájában erre célzott, mikor többször mondta: És ilyen lehet csinálni, hát szabad, hát szabad ez? Oh, a semmirekellők!

A ház jaj és siralom s folyton érkeznek a látogatók, a koszorúk. Meghatottan jönnek ki az emberek s hallatszik egyik törvényhatósági bizottsági tag erős szava:

— Ilyen főispánja nem lesz Nagyváradnak soha. Csupa jószág, törvénytisztelőt és becsületességet volt, ezer kár, hogy elvette őt korán az Isten.

A kormány részvéte.

Az első részvététvirat a miniszterelnöké s így hangzik:

A váratlan gyász hír felett mélyen megrendülve igaz részvéteinek kifejezését küldi

Tisza István.

A belügyminiszter távirata a következő:

— Fájdalmas megdöbbenéssel vettem Méltóságod szeretett fájrének, bizalmas munkatársamnak váratlan elhunytá hírére. Súlyos vesztesége az Nagyvárad városának, a melynek fejlődése körül boldogultnak nagy érdemei vannak és vesztesége a magyar közéletnek, amelynek osztatlan közbecsülésében régi nagyérdemű előharcosa volt. Fogadjon méltóságos asszonyom málysgés részvétem nyilvánítását és engedje meg, hogy egyúttal a belügyminiszterium tisztikara őszinte részvéteinek is tolmácsa legyek.

Sándor János,
belügyminiszter.

A pénzügyminiszter részvéte. Fogadjon Méltóságos Asszonyom őszinte részvétem kifejezését

Teleszky János.

Gróf Széchényi püspök részvéte.

A főispán elhunytáról gróf Széchényi Miklós megyés püspök kevéssel a haláleset után értesült s a szomorú hírt igaz részvétellel fogadta. Tegnap reggel a gyászos háznál az első látogató Brém Lőrinc kanonok volt, a ki gróf Széchényi püspök részvétét tolmácsolta a mélyen sujtott családnak.

A társadalom részvéte.

Miskolczy Ferenc főispán a következő táviratban kondoleált:

Budapestben veszem a lesújtó hírt, hogy szegény Endre kiszenvedett, fogadjátok legmélyebb igaz részvéteimet. *Miskolczy Ferenc dr.*

Hivatalos távollétemben értesültem a megdöbbentő csapásról, mely méltóságodat felejthetetlen fájrének elhunytával érte. Gyászában fogadjon mélyen érzett részvétem nyilvánítását.

Lábán Lajos táblaltnök.

Mérhetetlen nagy fájdalomban mély részvétellel osztozunk és Istentől megnyugvást kérünk *Siket Traján* és családjá.

Méltóságos asszonyom! Engedje meg, hogy úgy a magam, valamint az Osztrák-Magyar Bank váltóbíró testülete és tisztikarának nevében a Méltóságodat férje elhunytával ért súlyos csapás fölött érzett őszinte részvéteinket kifejezést adjak kiváló ember és kitünő váltóbíró emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni. Mély tisztelettel

Hiemesch Frigyes.

Fogadjon egész családom őszinte bensős részvétét a jó Endre bácsi elhunytá alkalmasából *Hlatky-Schlichter Lajos* és családjá *Győr.*

Legőszintébb részvéteinek elfogadását kéri *Grósz Emil dr* egyetemi tanár.

Mérhetetlen fájdalomban őszinte szívvel veletek érzünk: *Arkossy Gyula* és családjá.

Fogadjon méltóságos asszonyom legőszintébb részvéteink nyilvánítását. *Móricz Ernő dr* és családjá.

Nagy meghatottsággal nyilváníthatjuk mély részvéteinket, neked és kedves gyermekeidnek minden vigasztalást kívánunk. *Etelka és Feri. (Csathó Ferenc)* Budapest.

A nagy veszteség feletti fájdalomban legőszintébben vesz részt: *Gőnyei* és családjá Budapest.

Megdöbbenve keresztapám halála hírének hatása alatt, édesanyám és magam nevében szívből jövő részvéteinket fejezem ki. *Kuczka-Bandi,* Budapest.

Mély bánatomban teljes szívvel részt veszek: *Livia (Arkossy Livia),* Budapest.

Megdöbbenő súlyos csapásban legmélyebb igaz részvétellel osztozik és szegény jó Bandi bácsi emlékét mindig igaz tisztelettel és kegyelettel fogja őrizni *Bozóky Kálmán dr* Budapest.

Jankovichék és a magam nevében legőszintébb részvéteimet jelentem szeretettel, *Berta Ilonátok* Budapest.

Pótolhatatlan veszteség felett legmélyebb részvétét nyilváníthatja *Vasady tanfelügyelő.*

Fogadjátok szeretetteljes rokoni részvéteinket szegény Bandi elhalálása felett, a jó Isten adjon megnyugvást, temetésre nagy sajnálatomra aligha mehetek. *Szász István* és családjá Szeged.

— Nagy bánatomban mindnyájan őszinte szívvel osztozunk *Jolán (Dobócskay Dezsőné)* Heves.

— Nagyrabecsült apósd elhunytáról fájdalmas megdöbbenéssel értesültem, fogadj és kegyeskedjél családod előtt is tolmácsolni legőszintébb részvéteim kifejezését *Adorján Emil dr.*

— Mérhetetlen fájdalomban őszinte szívvel veletek érzünk. *Ilona, Gyula* és családjá, (*Arkossy Gyula,* közjegyző) Kolozsvár.

Részvéteket kifejezték még a tegnapi nap során részben személyesen részben táviratilag: Biharvármegye képviselőjében: *Fráter Barnabás* alispán, *Keszthelyi Zoltán* főjegyző, *Verner Kálmán* árvászéki elnök.

A nagyvárad királyi ítélőtábla: *Imrik*

Póter táblabíró, *Harmathy Károly* kuriai bíró, *Szegedy Lajos* táblabíró

Nagyvárad takarékpénztár: *Gellért László,* *Hoványi Géza dr,* *Hoványi Gyula dr,* *Frankó Endre,* *Fényes Manó,* *Rimler Károly* polgármester, *Németh István* királyi pénzügyigazgató.

Obrincsák István ezredes a honvédelmi állomás parancsnokság nevében intézett szép részvétiratot a gyászoló családnak.

Továbbá:

Miskolczy Barnabás kir. közjegyző, *Bozóky Alajos* dr udvaritanácsos és felesége, *Tóth Imre* táblabíró, *Pallay Lajos,* *Pallay Béla,* *Lopusay Gyula* kanonok, *Des Echeolles Kruspár Sándor* és *Gilbert,* *Pallay Lajosné,* *Bócz Ella,* *Juricskay Barnáné,* *Bócz Ilona,* özv. *Órley Kálmán dr,* *Hoványi Gyuláné,* *Schweiger Laci* és *Leonka,* özv. *Sal Ferencné,* özv. *Bulyovszky Józsefné* és *Erzsike,* *Schlauch Jozefin,* *Medvigy Ferenc dr* és felesége, *Szokoly Irén,* *Sándor Klára,* *dr Schindlgné,* *Szunvogh Pál dr* és felesége, *Órley Anna,* *Órley Kálmán dr,* *dr Hoványi Gyuláné,* *dr Czifra Kálmánné,* *Czifra Vilma,* *Hoványos János,* özv. *Rimanóczy Kálmánné,* *Kopcsy Endre,* *Geleta Géza* és *Geleta Adica,* *Sztaniszlavszky Adolf dr* és felesége, *Matojay Károly,* *Huzella Gyuláné,* *Órley Györgyné,* *Konrád Márk dr,* *Nadányi Miklós,* *Kurovsky Ferenc* kassai kir. főügyész, *Csathó Kálmán* és neje, *Markovits Antal* és neje, *dr Vári-Szabó Béla,* *Mihelffy Lajos,* *dr Lőble László,* *Csányi Andor,* özv. *Bartos Gyuláné* és *Bartos Adorján,* özv. *Csapó Ferencné* és családjá, *Salamon Benedek* és *Ferenc József.*

Nagyvárad város részvéte.

A tegnap kora reggeli órákban *Rimler Károly* polgármester intézkedett, hogy úgy a városi székház tornyára, mint az összes városi középületekre és községi iskolákra kitűzzék a gyászlobogót.

Mindjárt a hivatalos órák megkezdésekor, mikor a tanács tagjai megjelentek hivatalukban, *Rimler* polgármester rendkívüli ülésre hívta össze a tanács tagokat.

A rendkívüli tanácsülésen résztvettek a polgármester elnöke alatt: *Lukács Ödön* főjegyző, *dr Thury László* tiszti főügyész, *Gerő Armin* főkapitány, *Eleméry Ferenc* és *Juricskay Barna* tanácsnokok, *Kőszeghy József* főmérnök, *Szűcs Géza* főszámvevő, *Czeglédy István* aljegyző és *Biga József* jegyző.

Rimler Károly polgármester meghatott hangon a következő beszédben közölte a tanácsal a megrendítő gyász hírt:

Szomorú kötelességet teljesítok, midőn a tekintetes városi tanácsnak szeretett főispánunk elhunytát, meghatva egész lelkemben, bejelentem.

Nem alkalmas e pillanat arra, hogy nagy veszteségünk súlyát most ecseteljem, csupán egy tényt kívánok konstatálni, hogy ha e kiváló férfit a kormány kegye és bizalma nem is emelte volna a díszes szép állásba, mint egyszerű polgár és e város hű

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR” helyettesíti a rézgálicot.

A „Peronoszpor” évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor” összetétele kitünő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinek rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor” kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor” ab Budapest 2 korona. Használati utasítással. 10 kilós próbacsomagot utánvét mellett szállít:

Viszontelárusítóknak engedmény!

a „PERONOSZPOR” Vezérképviselő Budapest, VII. Damjanich-u. 30.

fia kiérdemelte volna mindnyájunk hulló könnyeit.

Évtizedeken keresztül vezérképviselője volt minden nemes igaz eszmének, szerette a várost, annak minden egyes igaz polgárát, mint főispán mióta képe volt a puritán kötelességet teljesítő, fáradságot nem ismerő hivatalnoknak, mindenkitől megkövetelte azt, amivel ő járt elől, a hozzánk forduló ügyesbajos emberek ügyének szeretetteljes elintézésében. Szeretett mindnyájunkat, szigorú, de igazságos volt, a kötelességét teljesítő tisztviselőt nagyrabecsülte.

Kivánjunk fáradt testének, meggyötört lelkének örök pihenést, s fogadjuk, hogy emlékéit örökre megfogjuk őrizni.

Ez alkalomból indítványozom a tekintetes tanácsnak, hogy:

1. A város halottjának tekintsük, ravalozzuk fel a városháza bizottsági termében.

2. Koszorút helyezünk a város nevében koporsójára.

3. A tanács testületileg fejezze ki a család előtt részvétét.

4. Diszsihelyet ajánljon fel a város tanácsa.

5. Összes középületeinkre tűzzük ki a fekete lokogót, gyászunk jeléül.

6. A város tanácsa és tisztikara adjon ki ez alkalomból külön gyászjelentést, melyet a társ-törvényhatóságoknak és Magyarország összes városainak küldjön meg.

7. Emlékének állandó megörökítése iránt a szükséges lépéseket tegyük meg.

Nagyvárad város tanácsa mélyeséggel megilletődéssel vette tudomásul a váratlan lesújtó gyászhirot, a polgármester indítványát egész terjedelmében helyeslőleg magáévá tette.

Rimler Károly polgármester a tanács ülés után nyomban intézkedett a tanács határozata értelmében. Sas Elemér főispáni titkár kíséretében felkereste a gyászoló családot s tudatta a tanács határozatát.

A gyászoló család köszönettel vette a tanács kegyeletét, elfogadta a tanácsülés azon határozatát, hogy az elhunyt nagy férfit a város a saját halottjának tekinti, a temetésre nézve azonban ragaszkodott ahhoz, hogy nem a városházáról, hanem az elhunyt lakásáról történjék.

Nagyvárad város tisztikara ma, vasárnap délelőtt Rimler Károly polgármester vezetésével testületileg fejezi ki részvétét a mélyen sujtott család előtt.

Hatalmas, remek koszorút helyez a város a ravatalra, amelynek széles vörös-fehér kék szalagján: „Szeretett főispánjának — Nagyvárad halás közönsége” felirat díszlik.

A temetésen a városi tisztikar testületileg vesz részt.

Gyászjelentések.

A mélyen sujtott családon kívül külön gyászjelentést adtak ki: Nagyvárad városa törvényhatósága és tisztikara és a Nagyvárad Takarékpénztár.

A gyászjelentések a következők:

Özvegy Hlatky Endréné szül. Örley Kornél az alulírott család és a rokonok nevében is fájó szívvel jelenti, hogy a felejtetetlen férj, végtelen jószágú családapa és testvér réthalapi Hlatky Endre Nagyvárad város főispánja példás és érdemes életének 65-ik évében Nagyváradon 1916. évi május

hó 5-ik napján este egynegyed 10 órakor a halotti szentségek felvétele után meghalt. A megboldogultnak tetemét folyó hó 8-ikán, hétfőn délelőtt 10 órakor a róm. katolikus egyház szertartása szerint leendő beszenteles és az olasz plebánia templomban tartandó engesztelő szent mise után az olasz sirkerben helyezték nyugalomra. Nagyvárad, 1916. évi május hó 6. Hlatky Margit férj dr. Medvigy Gáborné, Hlatky Magda férj. Árkosy Zoltánné, Hlatky Endre gyermekei, dr. Medvigy Gábor, Árkosy Zoltán vejei, ifj. Medvigy Gábor unokája, Hlatky Amália férj. Schweiger Bertalanné testvére.

Nagyvárad város törvényhatósága és tisztikara mély megilletődéssel jelenti, hogy szeretve tisztelt főispánja, méltóságos réthalapi Hlatky Endre ur folyó évi május hó 5-én meghalt. Nagy halottját folyó évi május 8-án, d. e. 10 órakor kíséri a Szaniszló utcai gyászházából örök nyugalomra. Munkás keze örökre megpihent, tevékeny élete — mely a lelkes városi közéleti munkának korszaka is — kimúlt. Sorsa nem lesz enyészet, feledés, — emlékéit őrizi a halás kegyelet.

A Nagyvárad Takarékpénztár mély fájdalommal tudatja, hogy igazgatóságának felejtetetlen elnök Hlatky Endre folyó hó 5-én elhunyt. Az Istenben boldogult 1883 óta mint az igazgatóság tagja, majd 1908-tól kezdve mint annak elnöke 33 éven át megszakítás nélkül munkálta intézetünk javát. Fáradságtalan buzgalma intézetünkhez való ragaszkodása, tudása, bölcs mérséklete és páratlan erélye által hervadhatlan érdemeket szerzett intézetünk vezetésére körül. Elhunyt fájdalmas nagy veszteség intézetünkre és emlékéit mindenkor hálával és kegyelettel fogjuk megőrizni. Nagyvárad, 1916. május hó 6.

A Nagyvárad Takarékpénztár kegyelele.

A Nagyvárad Takarékpénztár, amelynek Hlatky Endre főispán 30 év óta igazgatója s 1908. óta pedig igazgatósági elnöke, komoly tényezője és vezetője volt, a gyászbeszéd alkalmából tegnap igazgatósági ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya igazgatósági elnökeknek elhunyt feletti részvételnnyilvánítása volt.

Elhatározta az igazgatóság, hogy szere tett, kiváló elnökének — aki 1883. óta mint az igazgatóság tagja, majd 1908-tól kezdve, mint elnöke fáradságtalan buzgalommal, kiváló tudással és páratlan ragaszkodással működött az intézet élén és annak érdekében — emlékéit jegyzőkönyvben megörökíti és erről az özvegyet értesíti. Elhatározta továbbá az igazgatóság, hogy az intézetet ért gyászról külön gyászjelentést ad ki, továbbá a ravatalra koszorút helyez és a temetésen testületileg vesz részt.

Az igazgatóság tagjai, u. m.: Frankó Endre, Fényes Manó, Gellért László, dr. Hoványi Géza, dr. Hoványi Gyula tegnap délelőtt testületileg felkeresték a gyászoló családot és kifejezték az intézet legmélyebb részvétét.

Az Ügyvédi Kamara és a Kaszinó.

Az Ügyvédi Kamara választmánya tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a kamara Hlatky Endre érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja, emlékezetére díszközgyűlést tart s a temetésen testületileg vesz részt, az özvegyhez és a családhoz részvét-iratot intéz. A Biharmegyei Nemzeti Kaszinó ma este 6 órakor határoz a részvétel módzatairól.

A város gyásza.

Fekete lobogók lengenek mindenütt a középületeken, ahova a szem néz. A tábla, a törvényszéki palota, a járásbiróságok, ügyésség, a vármegyeház, a kaszinó, a városház, a Kath. Kőr, a Waiszlovich parkszálloda, az ügyvédi kamara, az Osztrák-Magyar Bank, a Nagyvárad Takarékpénztár, a Magyar Bank, a Sebes Körös Társulat, melynek elnöke volt, az összes városi épületek és községi iskolák, Kereskedelmi és Iparkamara Hlatky Endre halála hírére ki-tűzték a gyászlobogót.

A koszorúk.

Koszorukat küldöttek eddig a ravatalra:

Bulyovszky, Pap családok, Cziffra Kálmán, Nagyvárad város közönsége, a Kereskedelmi Kamara, Kornél és Bandi, Irma, Fredy és Fredike, Hanka és Barna, az Osztrák Magyar Bank nagyvárad fiókjának vezetője, Miskolczy Barna és családja, Anna és Pali, Nagyvárad Takarékpénztár, a Pénzügyigazgatóság, Fráter Imre, dr. Sass Elemér, Duci és Zoltán, özv. Rimanóczy Kálmáné és családja, Irma, Margit, Gábor és Gáborka, Irén, Feri, a Biharmegyei és Nagyvárad Nemzeti Kaszinó, Mili és Ákos, a Nagyvárad Vörös Kereszt egyesület, Mariska és Ede, Nadányi Miklós és családja, az Ügyvédi Kamara, a városi árvaszék, Gyuri, Mártha, Sebeskörös Társulat, Harmathy Károly és családja.

A temetés.

Az elhunyt közszeretben álló főispán haló porainak temetése holnap, hétfőn délelőtt 10 órakor megy végbe a Szaniszló utcai gyászházból.

A temetési szertartást gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök végzi.

A beszenteles után a gyászmenet a várad-olaszi plebánia templomba vonul, hol gyászmise lesz az elhunyt lelkiüdvéért, amely után az olasz temetőben helyezik a családi sirhelyen örök nyugalomra.

A temetésre Fetser Antal győri püspök valószínűleg Nagyváradra érkezik s ez esetben a gyászmisét ő fogja mondani s ugyanő végzi a további szertartásokat. Ha Fetser püspök akadályozva lenne az ideutazásban, akkor a gyászmisét és a további szertartásokat Spett Gyula kanonok fogja végezni.

A városi törvényhatóság és a tisztikar testületileg vesz részt a temetésen s erre vonatkozólag a polgármester a következő felhívást boesátotta ki:

Felkérem a város törvényhatósági bizottságának és tisztikarának t. tagjait, hogy Nagyvárad thjf. város köztisztelő- és szeretetben álló kiváló főispánjának, néhai Hlatky Endre urnak a folyó hó 8-án, hétfőn délelőtt 10 órakor végbemenendő temetésén a gyászbaborult háznál (Szaniszló-u. 8. sz. a.) testületileg részt venni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1916. évi május hó 6-án. Rimler Károly, polgármester.

A Biharmegyei Nőegylet a temetésen.

Felkérem a Biharmegyei és Nagyvárad Nőegylet választmányi és rendes tagjait, hogy együletünknek évek hosszú során át

SZÖNYEG-FÜGGÖNY

ágy- és asztalterítők, matracok és paplanok, roletta-vásznak, ágyhuzatok, fehéreneműek és pamlag-átvetők

a legolcsóbban kaphatók
CZILLÉR IMRE
nagyáruházában.

működött nagyérdemű számvizsgálója és tanácsadója Hlatky Endre főispánunknak f. hó 8 án megtartandó temetésén részvenni sziveskedjenek. Gyülekezés délelőtt 8 órakor a városháza bizottsági termében, honnan

vezetésem alatt testületileg fogunk a halottas házhoz menni.

Nagyvárad, 1916. évi május hó 6.
Özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné
szül. Gerliczy Stefanie bárónő.

Az angolok csak győzelmes békét akarnak.

Budapest, május 5. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Lord Curson egy Londonban tartott gyűlésen a következő kijelentést tette: *A háború még eltarthat egy-két esztendőig.* Mindenesetre győznünk kell. A kormány és az ország önzetlenül végigküzd a háborút. A kabinetkörökben mindenről hallottam, csak békéről nem. *Ezt a szót: béke, kitörültük a szótárunkból, míg a győzelmet ki nem vittük.*

A beszédet lelkesen megélejezték.

Enyhült a német-amerikai válság.

Budapest, május 6. (Saját tud.) Az Echo de Parisnak jelentik Londonból: Newyorki körökben mindinkább megvannak győződve arról, hogy Amerika és Németország között megegyezés jön létre.

A Berliner Tageblatt jelenti: A berlini amerikai körökben a helyzetet optimisztikusan fogják fel. Azt hiszik, hogy Németország és az Unió között a konfliktus elkerülhető.

Munkáslázadás Amerikában.

Budapest, május 6. (Saját tud.) A Secolónak jelentik Newyorkból: Pittsburg számos acéltelepén a munkások lázadásba törtek ki. A lázongás következtében támadt vérengzés alkalmával 7 munkás meghalt, 20 pedig megsebesült. A vérengzés után a lázadás elterjedt a környék összes munkásai között. A kormány a lázadás elnyomására 2 ezred kiküldését rendelte el.

Az oroszok elűzése Olikánál.

Orosz hadszíntér. Budapest május 6. (Hivatalos.) József Ferdinánd főherceg hadseregének csapatai az oroszokat Olikától délnyugatra elűzték egy közvetlen a harc vonal mögött fekvő erdőcskéből. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

Az olaszok eredménytelen támadása.

Olasz hadszíntér. Budapest, május 6. (Hivatalos.) A harci tevékenység általában csekély volt. Az ellenség a Rombonon amaz állások ellen, amelyet elfoglaltunk volt, ellentámadást intézett, de visszavertük. A lafrauni fensíkon az olaszokat Luzern erődünkől északra előretolt árkainkból elűztük.

Délikeleti hadszíntér. Budapest, május 6. (Hivatalos.) Nincs esemény. *Höfer.*

A volt orosz hadügyminisztert letartóztatták.

Budapest, május 6. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról hivatalosan jelentik:

Szuchomlinov volt orosz hadügyminisztert, az ellene elrendelt vizsgálat folyományaképpen május 3-ikán letartóztatták és a Pétervár erődbe internálták. A volt hadügyminisztert hivatalos hatalommal való visszaéléssel, hamis jelentések előterjesztésével és felségsértéssel vádolják.

A németek légi sikerei.

Berlin, május 6. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Myugati hadszíntér.

Armentierestől délkeletre és délre járőreink vállalkozása sikeresek voltak. Foglyokat ejtettek és 2 gépfegyvert, valamint 2 aknavetőt zsákmányoltak. Givenohy en Gohellétől néhány általunk megszállott robbantási tölcsér elleni angol támadásokat könnyű szerrel visszavertünk. Vianne le Chateauxtól északkeletre (az Argonnokban) a franciák egy nagyobb járőr vállalkozása közelharc után meghiusult. A Maas balpartján a tüzérségi és gyalogsági harcok az Ocourtól délkeletre fekvő vidéken tovább fejlődtek. Ezek ismét sikereket hoztak számunkra anélkül, hogy teljesen befejeződtek volna.

Várnétontól délre Frénken alórmester május 4-ikén lelőtt egy angol kétfedelűt és ezzel a negyedik ellenséges repülőgépet tette harc képtelenné. Ő felsége a császár a derek repülő hűstettének elismeréséül tisztte léptette elő.

Niedenhofentől délkeletre egy francia repülőgép kénytelen volt leszállani. A benülőket elfogtuk. Nagyszámu kötött francia léghajó tegnap este váratlan vihar következtében elszabadult és vonalaink felé szállt el. Eddig több mint 15 öt kerítettünk közre.

Keleti hadszíntér.

A helyzet általában változatlan.

Szalonikiban lelőtt német léghajó.

Balkáni hadszíntér.

Egyik léghajónk Szalonikiba tett utjából nem tért vissza. Angol jelentés szerint lelőtték és elégett. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az ir felkelők sorsa.

Budapest, május 6. (Saját tud.) Berlinből jelentik:

Dublin városában eddig 3000 ir felkelőt tartóztattak le.

A német jegyzék hatása.

Budapest, május 6. (Saját tud.) A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Wilson elnök és az Unió kormánya megkapták a német jegyzék nem hivatalos szövegét. Addig nem tesznek nyilatkozatot a jegyzékre, mielőtt Wilson elnök nem dönt annak elfogadására nézve. Ez azonban csak a hivatalos szöveg megérkezése után fog megtörténni.

Washingtonból jelentik, hogy a tőzsde kedvezően fogadta a német jegyzéket.

Markovits és Weinberger cég nyári újdonságai

megérkeztek

és pedig: szövetek, selymek, grenadinok, különleges blousok, pongyolák, nyári és gummiköpenyek valamint ernyők nagy választékban, olcsó árban kaphatók. Costüm ruhák saját műhelyünkben olcsón és elismert legjobb kivitelben készülnek. Nagy raktár női kelengye fehérneműekben.

Telefon 11-09

Kisapok a váradi hadiársváért.

A mai ünnepély. Dr Némethy Gyula felolvasása.

Több ízben írtunk már arról, hogy a püspöki hittudományi főiskola Magyar Egyházirodalmi Társulata, ma, május 7-én d. u. 5 órakor nagyszabású ünnepséget rendez a Kath. Kör Szt. László termében a nagyváradi hadiársváért. Az a nagy érdeklődés, melylyel az ünnepség híretét Nagyvárad egész társadalma fogadta előre sejteti, hogy a kisapok előadása erkölcsileg, anyagilag fényes sikerű lesz.

Ennek a tartalmas műsornak legjobban kiemelkedő száma s az egész ünnepség elouja Némethy Gyula dr. tb. kanonok, theologiai tanár felolvasása. A kiváló tudós ez alkalommal „A haza árvái” címmel tart felolvasást.

Az illusztris felolvasót talentumos írásai az egész országban ismertté tették s a tudomány nem egy két ágában tekintélyt, Nagyváradon pedig közkedvelté. Előrelátható, hogy a mai felolvasása is mindenekfelett élvezetes és tanulságos lesz.

Igen nagy sikerre számíthat *Rojti Mihály* papnövendék is, ki *Krüger Aladár* dr. „Hazajött Rákóczi” c. költeményét szavalja el. Kétségtelenül megállapítható, hogy a „Hazajött Rákóczi” *Krügernek* egyik leg-sikerültebb nösszabb léleketű költeménye, mely annyira telített drámai szépségekkel, hogy előadására nem mindenki vállalkozhat. A Kath. Kör közönsége ismeri már *Rojti* előadói tehetségét, mely biztosítja, hogy a költemény szépségei hatványozottan fognak érvényesülni. Az éneketéteket *Szabó Imre*, a székesegyházi énekkar tenoristája énekli. Zongorán *Herbály István* papnövendék kíséri az előadást, *Beleznay Antal* ugyanis művészi kompozícióju zenét írt a költeményhez.

Az ünnepélyen zeneszámok is lesznek. A honvédeknek *Scharf Károly* karnagy dirigálása mellett *Bokor: Magyar nyitány* s *Scharf: Kuruc dalok* ábrádját adja elő.

Herbály István papnövendék *Rubinstein A.: Melodie* s *Mendelssohn F. Bartholdy: Scherzo* s *Capriccio* c. művével szerepel, *Takácsy Dénes* papnövendék pedig *Wagner Richárd Lohengrin* operájából énekli el a *Grál elbeszélést* s *Lányi Ernő Régi nótáját* *Resch Mihály* zenetanár zongorakiséréte mellett. *Herbály* kiváló kezelője a zongorának, aki hallotta játszani, elismeréssel szól róla s *Takácsy* kellemes baritonját hallottuk már a Kath. Kör régi nagytermében. Most még nagyobb sikerre van kilátása, mint amilyen sikert akkor elért.

A megnyitó beszédet *Kovács Sándor* papnövendék, lapunk volt munkatársa tartja. Beszéde, mint halljuk, a megnyitó beszédek megszokott rövidségét valamivel túlhaladja, de hisszük, hogy a közönséget érdekelné fogja a beszéd, tárgyának érdekességénél fogva.

Az előadásra belépési-díj nincs, a nagyváradi hadiársváért azonban köszönettel fogad adományokat a rendezőség s hírlapilag nyugtázza. **Fenntartott helyek** ma déli 12 óráig válthatók a Kath. Kör háznagyánál. A *Népszövetség tagjai*, ha névre szóló

meghívót nem kaptak volna is, tagsági igazolványaiknál fogva is hivatalosak az előadásra.

Az előadás pontban 5 órakor kezdődik.

Az ünnepély teljes műsora a következő:
1. *Bokor: Magyar nyitány*. Előadja a *honvédeknek*.

2. *Meznyitó*. Tartja *Kovács Sándor* III. éves papnövendék.

3. a) *A. Rubinstein: Melodie*, op. 3. No 1. b) *F. Mendelssohn-Bartholdy: Scherzo a Capriccio*. Zongorán előadja: *Herbály István* IV. éves papnövendék.

4. a) *Wagner Richárd: A Grál elbeszélése*. b) *Lányi Ernő: Régi nóta*. Énekli *Takácsy Dénes* IV. éves papnövendék, zongorán kíséri *Resch Mihály* zenetanár.

5. *Scharf Károly: Kuruc dalok*. Ábránd. Előadja a *honvédeknek*.

6. *A haza árvái* Felolvasás. Tartja *Dr Némethy Gyula* tb. kanonok, theologiai tanár.

7. *Dr Krüger Aladár—Beleznay Antal: Hazajött Rákóczi*. Melodráma. Szavalja: *Rojti Mihály* II. éves papnövendék, zongorán kíséri *Herbály István* IV. éves papnövendék. Az éneketéteket énekli *Szabó Imre*, a székesegyházi énekkar tenoristája.

Képzőművészeti kiállítás a püspöki palotában.

Gróf Erdődy Gyuláné.

Gróf Erdődy Gyula v. b. t. t. neje, gróf Széchényi Emilia csillagkeresztos palotahölgy, az I. oszt. Erzsébet-rend tulajdonosa 1866-ban született gróf Széchényi Jenő és gróf Erdődy Henriette szülöktől.

Már zsenge gyermekkorában szorgalmasan rajzolt, festegedett, a legelőkelőbb budapesti és bécsi művészek voltak tanárai. Önálló irányzatot akkor vett művészete, mikor gróf Erdődy Gyulával házasságra lépve, művészlelkének kincseivel szórta tele az Erdődy István gróf által épített híres szépségű kastélyt és kertet. Nagyon sok képet festett. Képei nagyrésze a vörösvári kastélyt díszíti, sokat adott testvéreinek, különösen püspökünknek, ki gyöngéd szeretettel őrizte azokat rezidenciájában és váradszentlászlói nyaralójában. Sokat adott jótékony célu kiállításokra s ezen uton festményei a külföldi tárlatokra is eljutottak.

Ugy tíz évvel előbb Vas megyében légett egy falu. A segítő-bizottság hathatós pártfogót talált a kegyelmes asszonyban, ki képeiből Szombathelyen kiállítást rendezett s az eladott képek árából több mint 11 ezer korona jutott a tűz martalékaul esett falunak.

A patrialkális időkre emlékeztett az a gyöngéd gondoskodsás melylyel a Kegyes Asszony a vidék szegényei, pártfogásra szorulóival szemben viselkedik. A Vas megyeiek pedig rajongó szeretettel tekintenek a vörösvári Erdődy kastélyra.

A választókerület évtizedeken át egyhangulag választotta képviselőjéül Erdődy Gyula grófot, s mikor mandátumot vállalni nem akart, tőle kért jelöltet. A nép egyes

bajos dolgában a vörösvári kastélyhoz fordul, hol az ő kegyelmes grófja meghallgatja ügyes bajos dolgát, tanácsosul, anyagi és erkölcsi támogatással látja el a hozzáfutókat. Ha egymás között megegyezni nem tudnak, ha a bíróság ítélete nem oldja fel aggályait, mindég az az utolsó menedék „ich gehe zum Excellenz”. Ismernek minden családot, házasságkötésnél igen gyakran a kegyelmes urék a tanuk, s nagyon sok vörösvári gyermeket a kegyelmes asszony tart kerézt viz alá.

Ebben a szellemben nőtt fel a grófi pár két derék fia. Tamás grófot a vasvörösvári községi bírói székből szőlította a harctérre a király hívó szava, a fiatalabbik gróf, Lajos ki inkább a művészettel foglalkozik, szintén a mozgósítás első napjaiban sietett a harctérre. Mindketten megsebesültek, mindkettőjük mellét a vitézségi érem díszíti s künn vannak most is a fronton.

Mindjárt a háboru elején a régi, az u. n. „kis” kastélyt kórházzá alakította át a kegyelmes asszony, 20–30 katonát a saját költségén tartott s az ápolásban maga is tevékeny részt vett, ezért kapta a Vörös-Kereszt II. osztályu díszjelvényét.

Mikor egy évvel előbb Váradon járt a kegyelmes asszony a váradi kórházakban ápoló vas megyei fiuk közül többen kérték a kegyelmes asszonyt vigye őket is haza Vasvörösvárra.

Sajnos az idén nem jó Nagyváradra. Gyöngékedik s nem lesz tanuja miként válik közkinosév a váradiaknak az ő művészlelkének egy-egy csillogó alkotása. A csodaszép virágképek, hangulatos tájképei s az élettől duzzadó gnre képek, s azok a háborus tárgyú képek, melyet a kegyelmes asszony fiainak harctéren készült vázlatrajzai és fényképei után készített.

Az idén a marienbadi fürdőben fog üdülni, ott írja meg egészségének jobbra fordulását. A Vörös Kereszt gyámoltjai, a nagyváradi háziezredek hadiársvái s minden szépért lelkesedő váradi közönség mély-séges hálával s szimpatijának egész melegségével gondol a kegyelmes asszonyra, ki művészlelkének drágaságait a váradi Vörös-Keresztnek adta, hogy abból áldás-forrásozzék.

Dr Mazurok Gyula.

Az orgonahangverseny.

A püspöki palotában rendezendő képzőművészeti kiállítás méltó befejezése lesz az orgonahangverseny, mely alkalommal Nagyvárad közönsége ritka művelzetben részesül, városunk előkelő hölgyeinek és urainak fáradhatatlan művészi vállalkozása folytán.

A Kath. Kör nagytermében naponta folynak a próbák *Resch Mihály* zenetanár vezetésével és városunk legelőkelőbb hölgyei adnak egymásnak ott találkozót. Jelen van mindig a fáradhatatlan *Pallayné* urasszony és dr. *Fráter Imre* törzsorvos, a kik a rendezőséggel együtt mindent megtesznek hogy az orgonahangverseny, melyet Váradon első ízben hallhatunk, minél fényesebben sikerüljön.

Hozassuk haza elesett hőseinket!

Kedvezményes fuvardíj mellett eszközli, a szükséges engedélyeket és okmányokat jutányosan megszerzi.

Hazai föld

harctéren elesett hősök exhumálási és hazaszállítási vállalat Budapest VIII. Rákóczi ut 23. I. emelet 16. Előnyös költségvetés díjmentesen.

Bővebb felvilágosítást ad Csillag gyógyszerár Nagyvárad, Zöldfa-utca. Telefon 552.

A rendezőség ezuton is kéri azon iztel ligens férfiakat, akik ezen jótékony célra rendezendő művészi munkában mint tenor vagy basszusénekeselek óhajtanak részt venni legyenek szívesek a hűfőn, szerdán és pénteken este 6 órakor a Katá. Nagyteremben tartandó próbára eljönni. A hölgyek próbája kedden, csütörtökön és szombaton, mindenkor pontban 6 órakor kezdődik.

Hadikölcsön-jegyzések Nagyváradon.

A negyedik hadikölcsön jegyzések első ciklusa pénteken bezárult. A nagyváradai pénzügyintézetek ezuttal is nagy buzgalommal munkálkodtak közre a kölcsön jegyzés sikere érdekében.

2 és félmillió hadikölcsön-jegyzés a Nagyváradai Takarékpénztárnál.

A hazafias munkából, amelynek sikere biztosítja harcoló fiaink győzelmét, derekasan kivette a részét városunk legrégebb és legtekintélyesebb pénzügyintézete: a Nagyváradai Takarékpénztár, nemcsak a saját félmillió jegyzésével, hanem a jegyzések körüli buzgó tevékenységével is. A Nagyváradai Takarékpénztárnál ugyanis május 5-ig összesen 2.484.150 korona hadikölcsönt jegyeztek.

Ez a fényes eredmény az intézet igazgatósága és tisztikarának buzgóságát és hazafias érzését igazolja. Mint minden más hazafias dolgokban, úgy a hadikölcsön-jegyzésben is vezető szerepet visz a helyi pénzügyintézetek között.

A kiváló pénzügyintézetnél eszközölt nagyobb jegyzések a következők:

Latin szert. Káptalan 1.123.850, Nagyvárad város 250.000, gróf Széchenyi Miklós váradai püspök 100.000, Tamásfalvi Thury Ignác 40.000, Frankó Géza 28.000, Gyurkovits Cornélné 20.000, Holzinger Katalin 20.000, Nagy Mariska 14.000, Bakó István 10.000, Lőrincz Dávidné 10.000, Horth Józsefné 12.000, Böttger Báláné 12.000, Rosenberg Ignác 16.000, báró Luzsénszky Lenke 10.000, együtt 2.165.850 korona. A kisebb jegyzések összege 318.300 K, összesen tehát 2.484.150 korona hadikölcsön jegyzetett a Nagyváradai Takarékpénztárnál 1916. május 5-ig.

Az Egyesült Biharmergyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár

szintén nagy tevékenységet fejtett ki a hadikölcsön jegyzések körül. Más fél millió koronánál nagyobb összeget jegyeztek a jeles pénzügyintézet ügyfelei. Az intézet a saját számlájára félmillióval szerepel a jegyzésben. A jeles pénzügyintézetnél eszközölt nagyobb jegyzések a következők:

Az intézet saját jegyzése 500.000, Nagyvárad város közönsége 250.000, Székelyhídi Népbank térszövetkezési Székelyhíd 66000, Nagyvárad-Balányas Vaskóhi Vasút részvénytársaság 50000, kiskoru Miklóssy Pál és Viktor, Hencida nevében dr. Beöthy László 50000, Sz. G. Nagyvárad 50000, B. R. Nagyvárad 50000, Csillag Sándor R. 50000, Klór Antal Szentjobb 40000, D. I. Nagyvárad 40000, Rimler Károlyné Nagyvárad 40000, M. H. Nagyvárad 35000, Biharmergyei Gazdasági Egyesület 30000, Nagyvárad Városi Vasút részvénytársaság 20000, Kohn Alfréd Károly Wien 18200, Sz. J. Nagyvárad 15000, Szigethy Gábor Nagyvárad 15000, Nagyvárad izr. jótékony társaság 15000, Fái József Nagyszalonta 10000, Pohl Margit Nagyvárad 10000, Farkas Izidor Nagyvárad 10000, Nagyvárad ref.

egyház 10000, Reismann Mór Nagyvárad 10000, Balogh Dóra Nagyvárad 10000, Keztyűs János Nagyvárad 10000, M. S. Remeo 10000, Mártonffy Gyula Körösszakál 10000, Szoták Dezső ezredes Nagyvárad 10000, Körösgyeres község 7000, Nagyvárad izr. hitközség 7000, Weisz Ottó Remec 6000, Nemess Odón Budapest 6000, Seb. Sz. Nagyvárad 6000, dr. Károly József Irén, Nagyvárad 5000, Schwartz Gyula, Nagyvárad 5000, Friedmann Armin, Nagyvárad 5000, Wechsler Adolf és társa r. t. 5000, özv. Halász Gyuláné, Nagyvárad 5000, H. M. Nagyvárad 5000, dr. Solyom Kálmán, Nagyvárad 4000, dr. Grósz Ignác, Berettyóújfalú 4000, Heller és Deutsch, Nagyvárad 4000, Haas Fülöpne, Sátoraljaújhely 4000, Stern Márton, Belényes 4000, Seb. H. 4000, Adler Emil, Tenke 4000, dr. Cziffra Kálmán 3600, R. Juhász Julianna, Furta 2200, Sebestyén Gyula, Nagyvárad 2000, May Sándor főmérnök 2000, H. M. 2000, Hercz Rezső, Budapest 2000, Diósi Ferenoné, Nagyvárad 2000, Wechsler József, Nagyvárad 2000, Tisza Kálmán ev. ref. leánynevelő intézet alapítvány 2000, Bügler Ferenc, Kismarja 2000, Tóth Béla, Gyapju 2000, Középsy Gyula, Nagyvárad 2000, özv. Lichtmann Józsefné 2000, Felföldi Károly és társa 2000, Kovács Erzsébet H. K.-Pályi 2000 koronát.

A nagyváradai izr. hitközség által fenntartott iskola Sebestyén Dezső igazgató agitációja folytán 50 K és 100 koronás tételekben 4350 koronát gyűjtött. Ugyancsak a központi járáshoz tartozó körjegyzőségek közül Oláhapáti körjegyzőség cca 80 tételben 5000 K-t, a hegyközpályi körjegyzőségből pedig Hegyközpályi és Hegyközsáldobágy községekből 43 tételben cca 10000 K jegyzést gyűjtött. Továbbá a nagyváradai Felső Kereskedelmi Iskola növendékei több 100 koronás kötvényt jegyeztek. A felsorolt jegyzéseken kívül számos apró jegyzés is szerepel, úgy hogy az Egyesült Biharmergyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztárnál eszközölt jegyzések f. hó 5-ig beárólag összesen 1.698.350 koronát tesznek ki.

Az Általános Takarékpénztárnál

a IV. hadikölcsönre jegyeztek: Nagyvárad városa 100.000, dr. Schiff Ernő 10.000, Szabó István 5.000, Goldberger István 5.000, Rohitsek Béla 4.000, Izraelita hitközség 4.000, Weinberger Hermanné 3.000, Horváth József (Mégötelegd) 2.000, Száva Antal 2.000, Pap Karolin 2.000, Kis Imre 2.000, Vitrael Vilma 2.000, Középsy Kálmán 2.000, Lőrincz Mór 2.000, Hőnig Ignác 1.500, Ripner Farkas 1.000 Biharmergyei Tanítókháza Gönczy alap 1.000, Radó Samu 350, Az intézet saját jegyzése 50.000 korona.

Az árvák hadikölcsöne.

Beöthy László 50000 koronát jegyzett.

Biharmergye árvaszéke, miatt eddig úgy jelenleg is teljes erővel dolgozik a hadikölcsön érdekében. A fáradhatatlan munkásságot ezuttal sem hagyja el a siker. Az árvaszéki elnök nyomban a hadikölcsön kibocsátása után minden vagyonos árva törvényes képviselőhöz a következő felhívást intézte.

Egyrészt a haza iránt tartozó szent kötelességből, de másrészt annak tudatában, hogy a gyámhatóság alatt állókra mily anyagi előnyvel jár az, hogy ha közpénz-tömegök 1921 november 1. előtti hatállyal fel nem mondható, tehát hosszú időre 6 százaléknál többet jövedelmező adómentes állami járadékkölcsön, avagy 10 év múlva a névértékben visszafizetendő 5 és fél százalékos kamatozó állami pénztárjegy kölcsön vásárlására fordítatik, midőn szíves tud-

mására hozom, hogy gyámoltja, gondnokoltja javára a gyámpénztárban tömeg kezeltek, tisztelettel, felkérem, hogy azon esetben, ha képviseltje részére ily járadékkötvényt, melynek az állam hatalma, tekintélye és fizetőképessége biztosítja az értékét, jegyezni akar, szíveskedjék az alábbi nyilatkozatot képviseltje jól felfogott érdekében azonnal kiállítani a postafordultával annál inkább beküldeni, mivel 97 kor. 20 fillérért csak f. évi május 5-ig lehet 100 kor. névértékű kötvényt jegyezni, ezután és pedig május 23-ig már 97 kor. 50 fillér a jegyzési összeg. A pénztári jegy pedig május 5-ig 91 kor. 90 fill., ezentul 92 korona 20 fillérral jegyezhető.

Pénztárjegy 2000 koronán alól nem jegyezhető.

A május 20 után beérkező nyilatkozatok figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1916 május hó.

Elnök.

A felhívásnak nyomban mutatkozott az eredménye. Beöthy László v. b. t. t. maga árt elől. Beöthy László tudvalevőleg a Mikóssy kiskorúak törvényes képviselője és mint ilyen nyomban bejelentette Verner Kálmán árvaszéki elnöknel, hogy az általa képviselt kiskorúak részére ötvenezer korona pénztárjegy kölcsönt jegyez.

Beöthy László jegyzését nagy lelkesedéssel fogadták a vármegyén. Ez a jegyzés volt az első nagyobb tétel, melyet gyorsan követ az apróbb tételek tömege. A jegyzés még egyre tart s előrelátható, hogy az árvák pénze most is igen tekintélyes összeget fog kitenni a hadikölcsönben.

..HIREK..

...

* **Személyi hir.** Balás Elemér dr. törvényszéki elnök Aliquander Kálmán dr. titkár kíséretében visszaérkezett Eledről, ahol a bíróságnál vizsgálatot tartott.

* **Közös szent áldozás a győzelemért és az üdvös békéért.** A plébániai templomokban a püspöki kar rendeletéből az egész országban ma reggel 7 órakor a hívek az idén is közös szent áldozáshoz fognak járulni a végső győzelemért és az üdvös békéért. Amint a múlt évben Magyarország Nagyaszonya védelme alatt történt a gorlicei frontáttörés és azt követő győzelmek egész sorozata, úgy az idén is abban a buzgó hitben járulnak a közös szent áldozáshoz a hívek, hogy most is Magyarország égi patrónája védelme alatt május fogja meghozni a végső győzelmet és az üdvös békét. Városunk minden plébánia-templomában ma reggel 7 órakor nagy számmal járulnak a hívek a szent áldozáshoz.

* **A májusi ájtatosságok szónokai az olasz plébánia templomban.** A nagyvárad olasz plébánia templomban a reánk következő héten a következő szónokok tartanak szentbeszédet: vasárnap délelőtt Pezderka Sándor, este Domanek Pál, szerdán este dr. Némethy Gyula, péntek este Szilágyi Dózsa.

* **Bihari Krónika.** Dr. Papp János szerkesztésében ma jelenik meg a Bihar Krónika első száma. A lap gazdag tartalommal társadalmi, közgazdasági és művészeti tartalmu közleményeket hoz, melyeknek célja küzdeni Biharmergye kulturájáért. A lap havonta kétszer jelenik meg, előfizetési díja egész évre 10 korona.

* **Tisza Csegődön.** Gróf Tisza István miniszterelnök Nagyszalon-tára utazott, ahonnan autón Gesztre megy. Innen Csegődre megy tovább gróf Tisza Kálmán beteg fiának meglátogatására.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Wangler József 19. tábori tüzérezredbeli és Hegyköz-szentimrei Wolf Béla 7. huszárezredbeli főhadnagyot a katonai érdemkereszt hadi ékítményes III. osztályával tüntette ki. Ulférth József 37. gye-beli tart. főhadnagy a legfelső dicséret elismerésben részesült. Reuer Frigyes 19. tábori tüzérezredbeli tart. hadapród az arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján lett kitüntetve.

* **A katolikus egyház helyzete a Balkánon.** Az újabb statisztika szerint a katolikus egyház jelenlegi helyzete a Balkánon következő: Albániában van három érsekség. 1. Szkutari 1867-ben újították fel három egyházmegyével (Alesso, Piulati és Sappa); 2. Durazzo, a VII. században alapították; 3. Üszküb, a VI. századból. — Bosznia Hercegovinában 1881. óta áll fenn a szerajevói érsekség, ugyan- csak a múlt század nyolcvanas éveiben alapított három püspökséggel (Banjaluka, Marcana Trebinja és Mosztár). — Romániában két érsekség van: a bukaresti és jászvásári érsekség. — Bulgáriában 1871. óta áll fenn a nikápolyi püspökség és a szófiai apostoli vikáriátus és az 1759 óta létező filippopoliszi püspökség. — Szerbiában Belgrádot kell érsekséggé szervezni. — Törökországban a konstantinápolyi vikáriátushoz legnagyobb részben az ázsiai török terület és csak kevés európai török terület tartozik. A vikáriátus élén egy apostoli követ áll. — Görögországban három püspökség van: Athén, Naxos és Korfu. — A felsorolt egyházkerületekben több, mint 800.000 katolikus (latin rítus) él, 1850. óta a katolikusok száma megkettőszereződött.

* **Gróf Tisza Kálmán fiának állapota válságos.** Megirtuk, hogy gróf Tisza Kálmán fiatalabbik fia: Imre agyhártya gyuladásban súlyosan megbetegedett. Tudósítónk telefonjelentése szerint a fiatal gróf állapota tegnap délelőtt válságosra fordult. Nagyszalon-ta egész társadalma nagy részvételrel beszél a kis Tisza Imre gróf súlyos állapotáról, mert mindenki ismeri és szereti a kis gróft, aki bátyjával együtt az ottani gimnázium hetedik osztályának rendszeres tanulója és pedig a legjobb tanulója. A nagybeteg ágyához hívott orvosok a legrosszabbra készítik elő a mélyen sujtott családot.

* **Rézgálic a szőlősgazdáknak** A magas kormány által a rézgálic első ki- osztása alkalmával Nagyvárad városának kiutalt 60 mmázsa mai napon megérkezett. A gálic kiosztása a gazdasági egyesület székházában mindenkor reggel 9-12 óra közt a következő sorrendben fog eszközöl- tetni: május 10-én (szerdán) az egy mmázst meghaladó összegek, május 11-én (csütörtökön) 50-100 kilóig, május 12-én (pénteken) 10-50 kilóig és május 13-án (szombaton) a többi kisebb adagok. A gálic ára mmázsanként 3 kor. 20 fill., s egy hold területre esik 4 kiló. A magas kormány leg- újabb rendelete szerint a majdan eszköz- lendő második kiosztásból Nagyvárad váro- sának 90 mmázsa lett adományozva. Dr. Molnár Imre elnök.

* **Bleyerné iskolájának hang- versenye** Tegnap este tartotta Bleyerné Garzó Adél jótékonycélu hangversenyét a vármegyebáz disztermében. A hangversenyt karének nyitotta meg, melyben Mendelsohn Lobgesengját énekelték az énekiskola nő- vendékei: Barta Ninus, Gerő Duci, Kepes Nusi, Klein Böske, Komlóssy Etelka, Kom- zsik Ida, Krausz Ella, Moskovits Böske, Nagy Irénke, Pajor Mici, Schmidt Magda, Schönberger Emmy, Várnai Ida, Zuckermann Anna. Az ünnepély fénypontját Herman Lili hegedűjátéka végezte, a pesti zeneaka- démián Hubay tanítványa. Kiváló művészi készségével, technikájával a legnagyobb hatást érte el, Kiss Ágnes, szintén a zene- akadémia növendéke Bethovennek Variációit játszotta zongorán igen ügyesen. Az ének- iskola növendékei közül Schmidt Magda, Kepes Nusi és Nagy Irénke szerepeltek énekszámokkal, melyekben mindannyian kiváló produkáltak.

* **Pénzüntézetek gyűlése.** A Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szö- vetsége folyó hó 14-én, vasárnap tartja Budapesten évi közgyűlését, melyen többek között dr. Popper Ákos vezérigazgató is szerepel egy előadással. A közgyűlésre ked- vezményes vasúti jegyeket engedélyezett a miniszter. Ilyen jegyek kaphatók a Szö- vetség titkárnál dr. Adorján Ármán ügy- védnél (Teleky-utca 8. sz. a.)

* **A talpdrágítót elítélték.** Ily című cikkünkre a következő levelet kaptuk: Tegnapi számukban „A talpdrágítót el- ítélték” című közleményükre sziveskedjék közölni, hogy valótlan az, hogy én Ró- zsa Sándor jelenlétében Szügyi Józsefet megsértettem és hogy ellenem ezért felje- lentést tett volna. Pásztor Bertalan aljegyző ellen érdekeltségi kifogást és panaszt adtam be felettes hatóságához. Hajnal Farkasné.

* **Adomány a hadiárvának.** — Özv. Medvigy Mihályné 20 koronát küldött szerkesztőségünkbe a hadiárva javára. — Rendeltetési helyére juttatjuk.

* **A Vörös Kereszt választmá- nyi ülése.** A Vörös Kereszt Egylet vá- lasztmányja ma, vasárnap d. e. fél 12 órakor gyűlést tart a város háza bizottsági termé- ben, melyre a bizottság tagjai ezuton is meghívotnak.

* **Végig a harctereken.** A had- ügyminiszterium sajtóosztálya megbízásából Brunsvick főhadnagy felolvasást tart május 21-23-án Nagyváradon ez alatt a cím alatt: **Végig a harctereken.** A felolvasás helyéül a Vigadó mozzó helyiségét jelölte ki. A fel- olvasást eredeti harctéri felvételek élén- kitik.

* **A Félix-fürdői kabaré elma- rad.** A Félix-fürdőben ma délutánra hir- detett kabaré előadás Hlatky Endre főispán halála miatt bekövetkezett gyászra tekintet- tel elmarad.

* **Dynamógépkezelői tanfolyam.** A m. kir. állami fa és fémipari szakisko- lában a dynamógépkezelői tanfolyam f. hó 9-én (kedden) este kezdődik, melyre jelent- kezőket ugyanakkor elfogad az igazgatóság (Schlauch tér 1) Beiratási díj 12 K és 2 K segélyalapi díj. Tanfolyam végén a hallga- tók képesítő vizsgát tehetnek, mely az ilyen- nemű gépek kezelésére jogosít. Az igaz- gatóság.

* **Adományok a Vörös Kereszt központi konyhájának.** A Vörös Ke- reszt központi konyha hálás köszönetet mond következő apr. 30-tól május 7-ig ér- kezett adományokért: Tamásian Pálné, Ma- rianné által Szombatság 70 tojás. Szerep község közönsége: 3 zsák burgonya, 2 zsák

bab, 3 zsák liszt, 4 kg. szalonna, 1 kg. kö- les, 300 db tojás. Dr. Fráter Imréné: 4 üveg lekvár.

* **A Püspök fürdő első vásár- napja.** A mint köztudomásu lett, hogy a Püspök fürdő renoválása elkészült és a fürdőben megkezdődött az új szezon. Teg- nap valósággal ostromolták Komzsik Alajos bérlőt a közönség minden rétegéből, hogy ma kirándulhatnak e. Az előzőeken bérlő megnyugtatta az érdeklődőket, hogy igen, a szállodák a fürdők és a vendéglők állanak rendelkezésére. Több család már szobákat is lefoglalt rövidebb hosszabb időre. Most a háborus szezonban a hazai fürdők látják el az üdülők és gyógyulni kívánókat, az or- szágos hírv Püspök fürdő óriási látogatott- nak néz eléje. A bérlő igyekszik minden várakozásnak megfelelni és bizonyos, hogy azok akik ma az első májusi vasárnap ki- rándulnak a fürdőbe arról kellemesen fog- nak meggyőződni.

Sejteni, kifürkészni nem lehet biztosan, hogy mily számú sorsjegyek lesz- nek kisorsolva az új, május 24-én kezdődő osztálysorsjátékban, de szerencséséjét kipró- bálni nagyon ajánlatos mindenkinek és ezért rendeljen egy szerencse számot **Gorzó és Társa** ismert bankházában Budapest, Korona- hereg utca 11. Számos ember lett gazdag egy sorsjegy által. Hivatalos árak: nyolcad 1 K 50 fill. negyed 3 — K fél 6 — K egész 12 — K. Szerencse fel!

* **Pályázat katonai lábbelik és ruhaneműekre.** Vanszerencsénk az ér- dekeltek tudomására hozni, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium, a folyó évi május hó folyamán beszerzendő lábbelik, ruha- neműek, törülközők stb. cikkekre pályázatot hirdet. Mintával ellátott ajánlatok legkésőbb f. évi május hó 20-ig a cs. és kir. Hadügy- miniszteriumhoz 13. abt. Bécs, adandók be. Bővebbet a kamaránál a hivatalos órák alatt lehet megtudni. Nagyvárad, 1916 május hó 5. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparka- mara: Schwartz Lidor sk. elnök h. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

Forolin a legjobb és legbiztosabb toilette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadá- s ellen. Hűsít! Szagtalanít. Ára 1-20. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy- várad, Rákóczi-ut 7/B.

* **Aszódy Rákóczi uti kávé és tea üz- letében** nagy mennyiségű bor, konyak, rum, tea és likőr árak raktáron vannak, a háboru előtti árakban lesznek kiszolgálva. Vigyázat orsolya Zárda épület. (Telefon 610) 1 kiló kész kávé cukorral 5 kor.

* **Gyönyörű rózsás arc** a nő leg- szebb dísz. Az első ranc a szép asszony első igazi bántása. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbesülhe- tetlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát el- tünteti a ráncokat, szeplőket, mitesszereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörös- séget. Ára K 150. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi- ut 7/B. Rimszóczy palota.

* **Gyurjad Gyurka.** Piszkáld ki Ellőtök a jobbkaromat. Ott ahol a Dnyesz- ter vize zug. Csukaszürke ember. Háborus mozifelvétel. Rendkívül érdekes lemez új- donságok Rákóczi ut 7. az udvarban SIMON GYULA hangszerkészítőnél Hangszerek, hegedűk, gramafonok, hurkúlönlegességék Gramafonok, hangszerek olesó szakaszterü javítása.

* **Poloskairtó NOXIM** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rá- kóczy-ut 7/B

* **A Royál kávéházban** ma szom- baton és vasárnap a két népszerű Magyar testvérek bucu hangversenyt rendeznek. A következő napokon estként Oláh Rudi híres szolista fog hangversenyezni.

* A szőlőgazdáknak s a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronoszpor”-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsfákat. Utalunk lapunk második oldalán levő hirdetésre

A legjobb **molyirtó** szerek u. m. **mirt** Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Mof, Tarmalit, Camfor, terpetin, Zaehlerin, stb. már kapható Farkas István „Apollo” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B.

Legujabb táviratok.

Figyelmeztetés a 18 éves besorozottaknak.

Budapest, május 6. (Saját tudósítónktól.) A Budapesti Tudósítót illetékes helyen felhatalmazták, hogy figyelmeztesse az 1898. évben született, a népfelkelési bemutató szemlén népfelkelési szolgálatra alkalmasnak találtak, hogy a magyar állampolgárok május 29 én, az osztrák állampolgárok pedig május 11 én még azon esetben is bevonulni tartoznak, ha ezt népfelkelési lapjukra nem is vezették volna rá. Külön bevonulási hirdetmények nem fognak megjelenni.

Az angolok visszavonulnak az Irák frontról.

Budapest, május 6. (Saját tud.) Münchenből jelentik: A lapok annak a megállapítására jutottak, hogy Kut-el-Amara eleste olyan következményeket idézett maga után, hogy az angol csapatok már is megkezdték visszavonulásukat az Irák- frontról.

A volt orosz hadügyminiszter bünei.

Budapest, május 6. (Saját tud.) Pétervárról jelentik: Szuchomlinov volt orosz hadügyminiszter, akit a napokban letartóztattak, amint nyilvánosságra jutott, hihetetlen összegeket fogadott el és osztott szét megvesztegetés céljából. A hadseregszállítók valóságos megvesztegető szervezetét ő maga vezette. Összejátszott a felségsértés miatt kivégzett Mjasszjedov alezredessel. Azonkívül azzal vádolják, hogy Oroszországot bűnös szándékkal készületlenül sodorta a háborúba. Az orosz közvélemény lázas izgalommal várja a volt hadügyminiszter ügyében a fejleményeket.

Szerb csapatok Vörös-Keresztes hajókon.

Budapest, május 6. (Saját tudósítónktól.) Athénből jelentik: Megállapították, hogy francia és angol hajók a szerb csapatokat vörös kereszt zászlók alatt, mint kórház hajók szállították Görögországba.

Az ir nacionalisták gyűlése.

Budapest, május 6. (Saját tudósítónktól.) Dublinból jelenti a Reuter ügynökség: A haditörvényszék 36 felkelő felett ítél. Három embert halálra ítélték, azonban ezek közül csak egyet lőttek agyon, kétőnek megváltoztatták az ítéletét, élet-

fogytiglan tartó kényszermunkára ítélték őket.

A Times jelenti, hogy az alsó parlament ir nacionalista pártja keddre igen fontos gyűlést hívott egybe.

A németek célja Szentpétervár.

Bern, május 5. A Temps katonai kritikusa írja: Az orosz fronton megjavult az időjárás és egész erővel megkezdődhetek a hátorus műveletek. A németek legujabban Krosin közelében, Baranovicsiól északra letre intéztek támadást. Kétségtelen, hogy ezen a vonalon támadásokkal csak a két szárny összeköttetését akarják megszakítani, de támadásuk igazi célja Pétervár. A dvi-nai frontról, ahonnan ezt a döntő támadást készítik, eddig csak ágyuharcokat jelentenek, melyek különösen az ükküllí hidfő ellen irányulnak.

Ha Verdun elesik. elviszik az antant sereget Szalonikiből.

Szofia, május 6. A Balkanska Tribuna értesülése szerint a korfui szerb főhadiszállásról öt tábornok érkezett Szalonikibe, hogy átvegyék a szerb sereg parancsnokságát. Az egyik tábornok a következő nyilatkozatot tette a szalonikii expedícióról:

— Ma már csakugyan észrevehető, hogy az angol-francia hadvezetőség tett komolyan vehető intézkedéseket a macedóniai fronton. De még ezek sem elegendők arra, hogy biztosítsák a sikert. Nehéz tűzértségünk nincs, amit pedig a Provence-on elindítottak, azt a németi buvárhajók a tengerbe süllyesztették. Nehéz útegek nélkül pedig semmire sem jutunk ezen a fronton. A nagy haditanács különben is ki ondotta, hogy ha Verdun elesik, föladják a görögországi akcióit.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton este: Nőstény ördög.
Vasárnap délután: Cyklámen.
Vasárnap este: Mágna Miska.
Hétfő: Mágna Miska.
Kedd: Mágna Miska.
Szerda: Mágna Miska.
Csütörtök: Zsuzsi kisasszony. (Vajnovszky Vilma felléptével.)
Péntek: Vérszerződés.
Szombaton délután: Cigányprimás.
Szombaton este: Lyon Lea. Mándoky Panni felléptével.)
Vasárnap délután: Tatárjárás (Vajnovszky Vilma felléptével.)
Vasárnap este: Derék Fridolin. (Uj operette.)

A Mágna Miska előadása.

Tompa Béla, a színtársulat jeles művésze, a felesége elhunytával ért gyásza után ma este lép fel újra először a Mágna Miska címszerepében, amelyben oly nagy sikert ért el. Rolla gróf szerepét Komáromy Gizi fogja látszani. A Mágna Miska a jövő hét hétfő, kedd és szerda napjain is műsoron marad.

Vajnovszky Vilma fellépte. Vajnovszky Vilma, a kedves, fiatal énekesnő a jövő hét folyamán kétszer lép újból a nagy-

váradai közönség elé. Csütörtökön délután a Zsuzsi kisasszony címszerepét játssza Vajnovszky Vilma. Szombaton délután pedig a Tatárjárás Magyaróssy önkéntesét játssza.

A Lyon Lea új címszereplőivel.

A Szigligeti színház a hét szombat estjére Bródi Sándor Lyon Lea ját tüzte ki, amire az adott különösen érdekes alkalmat, hogy ez estén Mándoky Panni, egy nagyváradai tehetséges urileány fogja Lyon Lea szerepét játszani, akinek fellépte iránt méltóan nyilvánul meg a városban a közönség legmelegbb érdeklődése.

KÖZGAZDASÁG

A denaturált szesz árak maximálása.

A pénzügyminiszter a denaturált szesz árát maximálta és erre vonatkozólag a következő felhívást tettük:

A pénzügyminiszter ur öngyméltóságától nyert felhatalmazás alapján közlöm mindazokkal, akik denaturált szeszt elárulni társra beszerezni óhajtanak és erre a pénzügyi hatóságtól engedélyük van, hogyha nem is a teljes szükséglet szerint, de megfelelő arányban 25 literen felüli mennyiségben őket denaturált szeszszel ellátom, ha azt nálam a havi szükséglet feltüntetésével irásban kérelmezik a cégszerű aláírással ellátott okmányban kötelezettséget vállalnak:

1. Iparvállalatok arra vonatkozólag, hogy a 748-916. M. E. szám alatt kiadott rendelet 3. §-ában foglalt jogkövetkezmények terhe mellett a beszerzett denaturált szeszt csakis saját üzemiükben kizárólag ipari célokra fogják felhasználni és másnak ezen szeszből át nem engednek.

2. Nagykereskedők arra vonatkozólag, hogy a 748-916. M. E. szám alatt kiadott rendelet 3. §-ában foglalt jogkövetkezmények terhe mellett a beszerzett denaturált szeszt viszontelárusítók részére hordókban legalább 100 litermennyiségeknél 150 koronánál (barrell nélkül), palackokban 162 koronánál (palackkal együtt) pr. 10000 L% drágábban nem adhatják, ha pedig saját detail üzletükben közvetlenül a fogyasztóknak adják el, palackokban a 90 százalék alkoholtartalommal bíró denaturált szeszt literenként palackkal együtt legfeljebb 180 koronáért, simerve pedig palack nélkül 170 koronáért fogják árusítani.

Továbbá kötelezettséget tartoznak vállalni aziránt, hogy viszontelárusításra csak olyan vevőknek adnak el szeszt, akik okmányban cégszerű aláírással ellátva kötelezik magukat, hogy a denaturált szeszt literenként palackkal együtt legfeljebb 180 koronáért, kimerve palack nélkül legfeljebb 170 koronáért fogják árusítani és ezen eladási árakat feltüntető táblákat üzlethelyiségeikben feltűnő és látható módon ki fogják függeszteni.

3. Viszontelárusítók illetve kiskereskedők arra vonatkozólag, hogy 748-916. M. E. szám alatt kiadott rendelet 3. §-ában foglalt jogkövetkezmények terhe mellett a 90 százalék alkoholtartalommal bíró denaturált szeszt a fogyasztóknak palackozva literenként palackkal együtt legfeljebb 180 koronáért kimerve legfeljebb 170 koronáért fogják árusítani, továbbá, hogy a denaturált szesznek ezen megállapított árát üzlethelyiségeikben feltűnő és látható helyen kifogják függeszteni.

Gyógyszertárak és droguisták amennyiben hadikórházak részére a denaturált szesz szállítására kötelezettséget vállaltak csak abban az esetben kaphatnak denaturált szeszt, ha előttem szállítási kötelezettségük

két hitelt érdemlő módon igazolják, a szesz közvetlenül a hadikórházak által lesz átvevője 150 koronánál nem drágábban számítva.

A denaturált szesz ára gyárakban 100 hektoliterfokonkin hordó nélkül:

Nagykereskedők részére 135 korona.

Iparvállalatok és kiskereskedők részére hordókban 145 korona.

Iparvállalatok és kiskereskedők részére palackban 157 korona.

Akik ezen rendelkezéseket be nem tartják vagy megszegik, eltekintve attól, hogy többé a gyáraktól denaturált szeszt nem fognak kapni fenti rendelet szerint súlyos kiágást követnek el, mely két hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, ha pedig megállapítjuk, az így illetéktelenül elért nyereséget a pénzbüntetés 2000 korona bírságon felül még ezen nyereség kétszeresére is kiterjedhet.

Felkérem még a város közönségét, hogy az üzletekben csak a fent megállapított árakat minden mellékköltség nélküli fizesse és ha valahol ilyet mégis követnének, illetve fenti árakban denaturált szeszt ki nem szolgáltatnának azt nálam vagy az illetékes pénzügyi közvegnél azonnal jelentse be.

Nagyvárad, 1916 máj. 7. é.

Dr. Löblé László.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijázat, kocsiszó és igás szerszámok, kocsilülés, lábvédők és szerszámok raktára.

SZEPLŐS

csunya lányok, májfoltos, kiütéses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT

CRÈME és SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti szepelőt, májfoltot, bőrkiütéseket atkát (mitesser) s mindennemű bőr bajt.

A Margit-crémétől az arcbőr üde, rózsás lesz, a ráncok, a redők eltűnnek. A Margit-crémet a világ legszebb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendelkezéseket bárhová bérmentve küld

Földes Kelemen gyógy-szertára Aradon

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és illatszerkereskedésben.

KISS DÁVID és TSA. RTG.

Nagyváradon, Rákóczi-ut.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főárusítói.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték XXXVI. ciklusa f. év május hó 24-én és 25-én kezdődő I-osztály huzására

ajánljuk szerencsés sorsjegyeinket

110,000 sorsjegy után 55,000 nyeresemény kerül kifizetésre 14.459,000 korona készpénzben.

Az eredeti sorsjegyek árai:

egész	kor. 12.—
fél	” 6.—
negyed	” 3.—
nyolcad	” 1.50

Vilékre szives megrendelések utánvétel avagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében teljesítetnek.

Régi ügyfeleinknek az eddig birt számú sorsjegyeket rezerváltuk és kérjük azokat legkésőbb f. hó 20-ikáig átvenni sziveskedjenek, mert ezen időponaton túl tekintettel a keresletre a sorsjegyeket mások igényeinek kielégítésére fordítandjuk.

Kiss Dávid és Trsa. rtg.
Nagyváradon.

A MŰJÉG

naponkénti rendszeres szállítást megkezdtek, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

M. Kir. Marhasó nagyáruda,
Sónagyraktár.

Spitzer Sámuel és Fia
Nagyvárad.

Ajánl:

Legjobb minőségű gépolajokat, henger és motorolajokat, millediumi égőolajat (Pyrolin), merevgépszirt (tavotte). Elsőrendű kocsikenőcsöket, eredeti németországi, importált, répamagvakat, államilag ólomzárolt, legelső rendű luczernamagot és minden más gazdasági cikket.

Helfy József utóda

NAGYVÁRAD.

KOS-UTHLAJOS-UTCA (Gyár-épület)

Telefon szám: 51 Alapítotott 1868 évben.

Zsák- és ponyvakölcsönző üzletemet

ez idén is nagymennyiségű új zsákokkal és vizhatlan ponyvakkal gyarapítottam, úgy hogy a t. gazdaközönség ide vágó szükségletét a legolcsóbb kölcsöndíjak mellett tudom kielégíteni.

Ezenkívül mindenféle

Új gabona-, lisztes-, szalma-, heremag- és só-zsákok.

Gépolajokban, hengerolajokban (tovotte) gépkenőcsben a legkiválóbb minőségeket tartom állandóan raktáron. Kötélművek, gépszijak, dohány, zsákszínek és kévekötelekben. Nagy választék fiakker takarókban és lópokrócokban.

Gyapju zsákokból nagy raktár!

Eladó széna.

Várostól 10 percnnyire.

Cím a kiadóban.

A magy. kir. ampelologiai intézet

és számos hazai állami és külföldi szakintézetek tudományos kísérletek után megállapították és ajánlották, hogy a

„PEROCID“

az egyetlen alkalmas anyag szőlőpermetezésnél

rézgalic pótlására

A „PEROCID“: Ceritföld-sulfát, Rádium, Thorium ritka nemes földfémek sulfátjainak vegyülete, mely a

Peronospora tenyészetet megöli.

Garantált 35, 40%-os „PEROCID“

MAJUNGA RAFFIAHÁNCSS, legfinomabb GÉPOLAJ kapható mérsékelt áron

MIHELFIY és KANDEL

fűszer-nagykereskedésben
NAGYVÁRAD, Nagypiac tér.

5.
Elsőrendű jégsekre-nyek olcsó árban beszerezhetők

Andrényi Károly és Fiainál
Nagyvárad.

HIRDETMEÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közgegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXXVI. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1916. május 24. és 25-én** tartatik meg. A huzások a **Magy Kir. Lottó-jövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság,** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók. Budapest, 1916. évi május hó 3-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Legbiztosabb és legmegbizhatóbb nyaraltatás.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy ugy helyben, mint nagyszalontai fióküzletemben szőrmeárukat, téliöltönyöket, függönyöket szőnyegeteket stb. nyaraltatás végett nálam és fióküzletemben méltóztassanak elhelyezni hol kívánatra bármikor felmutatható. A nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és ki javítva annak idején hazaszállítatom. A raktáram és üzletem a károk ellen biztosítva van, ugyanazért kérem a nagyérdemű közönség szives bizalmát, kiváló tisztelettel

Zimányi András

német szücs. Színház utca 4. sz. Adorján palota. Telefon 824. Telap: Körös-utca 47. saját ház.

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtos ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

Grünfeld Ignác és fia

villany és gáz szerelő

Nagyvárad, Mezey Mihály-utca 4. az ipartestület háza mellett. (Telefon 318)

Mérsékelt árszabás mellett készít: új berendezéseket, javít, csi-szol, galvanizál és átalakít rajz után is.

Raktáron tart: minden gyártmányu (fémszálas, fél wattos) **Wolfram égőt.**

Költözésnél villamos berendezést azonnal készít. — Anyagot is árusít. Telefon szám 318.

Haltenberger Vilmos

Az 1810-ban alapított Kassai Haltenberger Béla gyárnak volt önálló vezetője, kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógyárának felvételi üzlete: **Rákóczi-ut. 7. Orsolya-palota.**

Bármily viselet férfiöltöny ujjá lesz, száraz vegytisztítás által.

Tisztított és festett férfiruha vasalásra és javításra külön szabó osztály. Feketére bármily ruhanemű, világosság, eső és izzadás állóan (vászonneműek moshatóra) legszebben festhető. Gyászeseiben 24 óra alatt.

Kézimunka, függöny különös gonddal. Kelengyenemű elsőrendű kivitelben.

Háziruha sima darabok átvasalásával kilonkinti árban, szavatolt Chlormentes tiszta szappan eljárással.

Különlegesség! Katonai csukaszürke egyenruhák átfestése (lichecht) tökéletes kivitelben. **fény és eső állóan.**

Postai megbizások soron kívül eszközöltetnek!

Szives megbizást kér:

Felvételi üzlet telefon száma: 14-69. Gyári telefon: 34.

Haltenberger Vilmos.